

Beskæftigelsesministeriet
Holmens Kanal 20
1060 København
Att.: tlo@bm.dk

Høringssvar om høring af Kommissionens forslag til rådshenstilling om personlige uddannelseskonti

Dansk Arbejdsgiverforening har gennem EU-specialudvalget for Arbejdsmarkedet og Sociale forhold modtaget høring den 10. december 2021 om EU-Kommissionens forslag til rådshenstilling om personlige uddannelseskonti. DA takker for muligheden for at afgive bemærkninger.

7. januar 2022

NCA/MKJ

Dok ID: 188042

Generelle kommentarer

DA bakker op om Kommissionens ambition om livslang læring. Det er en forudsætning for et velfungerende arbejdsmarked at have arbejdskraft med de rette kompetencer, som matcher arbejdsmarkedets behov, både i Danmark og i EU. Det er vigtigt for virksomhedernes konkurrenceevne, for den enkelte og for samfundet. Opkvalificering og omskoling af arbejdstagere spiller en central rolle i, at den grønne og digitale omstilling (twin transition) i EU og Danmark lykkes. DA mener dog ikke, at netop en personlig uddannelseskonto er en hensigtsmæssig eller effektiv måde at sikre opkvalificering og omskoling af arbejdsstyrken.

Opkvalificeringseffekten af en personlig uddannelseskonto er lille

Kommissionens mål i handlingsplanen for den sociale søjle om, at mindst 60 pct. af alle voksne bør deltage i efteruddannelse hvert år, kan være et udmærket mål. Det må dog være op til det enkelte land at finde vejen til at nå målet. DA mener således ikke, at forslaget om personlige uddannelseskonti er løsningen, da den ikke løser de grundlæggende udfordringer med motivationen for efteruddannelse, jf. paragraf 1.b. Tværtimod tyder alt på, at en personlig uddannelseskonto primært vil tilgodese de mest veluddannede, mens det ikke løser manglen på motivation blandt ufaglærte, som har den laveste VEU-deltagelse. En undersøgelse fra Epinion i 2017 viser, at 51 pct. af de ufaglærte ikke mener, at de behøver mere efteruddannelse, modsat 26 pct. af personer med en videregående uddannelse. Det svækker den reelle effekt af uddannelsesforløbene i forhold til en effektiv opkvalificerings- og sporskifteindsats.

Vester Voldgade 113
1552 København V
Tlf.: 33 38 90 00
CVR 16834017
da@da.dk
da.dk

Efteruddannelse bør tage udgangspunkt i arbejdsmarkedets behov

DA mener, at en personlig uddannelseskonto vil føre til et markant mismatch mellem anvendelsen af kurser og arbejdsmarkedets behov i forhold til situationen på det danske arbejdsmarked i dag. Det bakkes op af OECD (2019), som peger på, at midlerne i en sådan ordning vil blive anvendt mindre effektivt, fordi valget af efteruddannelse baseres på den enkelte medarbejders egen vurdering og ikke på en dialog med arbejdsgiveren eller med afsæt i arbejdsmarkedets behov.

En personlig rettighed til uddannelse i en vis periode vil ligeledes medføre, at den enkelte ikke vil stå til rådighed for arbejdsmarkedet i samme periode, og arbejdsudbuddet vil derfor svækkes midlertidigt ved en generel rettighed. Det er stærkt uheldigt i en situation med stor mangel på kvalificeret arbejdskraft.

Det bør ligeledes overvejes, hvorvidt det er hensigtsmæssigt, at der kan optjenes rettigheder på tværs af EU-lande. Dette særligt i forhold til EU-arbejdskraft med korte kontrakter og selvstændige, som arbejder i Danmark, men har bopæl i et andet EU-land, samt i lyset af bureaukratiet i en sådan ordning.

Forslaget kolliderer med den danske model

DA mener, at implementering af en personlig uddannelseskonto vil kolliderer med den danske model. I Danmark har arbejdsmarkedets parter allerede opbygget gode løsninger. Eksempelvis har vi kompetencefonde, hvor arbejdsgivere og lønmodtagere i fællesskab aftaler deres behov for efteruddannelse, både selvvalgt uddannelse og aftalt uddannelse. Disse fonde har vi gode erfaringer med, og de er til glæde for både medarbejdere og virksomheder. Nye parallelle tiltag i form af personlige uddannelseskonti vil således være overlappende og udhule de partsaftalte ordninger. Andre medlemslande har også kompetencefonde, som er struktureret anderledes end de danske. Derfor vil det være mere relevant at opfordre til at fremme eksempelvis kompetencefonde på tværs af medlemsstaterne.

EU består af 27 forskellige arbejdsmarkeder, velfærds- og uddannelses-systemer, hvorfor der er behov for ikke at satse på én løsningsmulighed for voksen- og efteruddannelse, men snarere at undersøge og udvikle bedste praksisser på tværs. Det er også baggrunden for, at arbejdsmarkedets parter sammen med medlemsstaterne har udtalt sig skeptisk overfor Kommissionen om indførelsen af personlige uddannelseskonti, som blot er ét ud af mange instrumenter. Dette afspejles dog ikke i Kommissionens forslag, som ikke synes at tage hensyn til de mange indsigelser imod indførelse af personlige uddannelseskonti.

I forslaget lægges der op til, at finansieringen skal afholdes af henholdsvis staten og arbejdsgiverne, men ikke medarbejderne. Også dette element af forslaget risikerer derfor at udhule allerede eksisterende ordninger. Samtidig vil der være risiko for et alvorligt dødvægttab i form af overuddannelse, som allerede er finansieret på en anden måde (f.eks. egenfinansiering af efteruddannelse i fritiden m.v.).

DA mener derfor, at det bør være op til det enkelte medlemsland, hvordan man vil finansiere voksen- og efteruddannelse og finder det afgørende, at aftaler indenfor den danske model respekteres.

Uddannelse er en national kompetence, som bør respekteres

Uddannelse er national kompetence. DA mener derfor, at initiativet bør respektere allerede eksisterende nationale praksisser og systemer for at opnå målet om livslang læring, som i sidste ende er formålet.

DA er på den baggrund uforstående overfor, at henstillingen bruger så konkret sprogbrug om et initiativ, som er og bør være frivilligt for medlemsstaterne at deltage i. En vedtagelse af henstillingen vil betyde, at medlemslandene tilslutter sig, at " Medlemsstaterne bør oprette en individuel læringskonto for alle (..) ", " Medlemsstaterne bør opfordre arbejdsgiverne til at overføre supplerende individuelle uddannelsesrettigheder til de individuelle læringskonti (...) " mv.

DA kan derfor ikke tilslutte sig henstillingen eller en indførelse af personlige uddannelseskonti i den nuværende udformning. DA opfordrer til, at Danmark arbejder for en omformulering af forslaget, så det tydeligt fremgår, at der er tale om en frivillig ordning, som medlemsstaterne kan overveje, samt at andre instrumenter såsom kompetencefonde får en langt mere fremtrædende rolle. Dette er, som tidligere nævnt, i tråd med udtalelserne fra både medlemsstater og arbejdsmarkedets parter.

Med venlig hilsen
DANSK ARBEJDSGIVERFORENING

Nina Christine Andersen